

Sundheds- og Ældreministeriet

Enhed: SPOLD
Sagsbeh.: DEPAJU/SEL
Koordineret med:
Sagsnr.: 1805025
Dok. nr.: 675510
Dato: 13-11-2018

TALEPAPIR

Det talte ord gælder
[13. november 2018, Sundheds- og Ældreudvalget]

Samråd om arbejdsmiljø på sygehusene

”Ministrene bedes redegøre for, hvad regeringen konkret vil gøre for at lette arbejdspresset på landets sygehuse, så man kan undgå den fortsatte overbelægning. Ministrene bedes endvidere redegøre for, om regeringen er indstillet på at drøfte muligheden for at give Arbejdstilsynet bemyndigelse til, at det af hensyn til arbejdsmiljøet kan kræve færre senge eller mere personale på landets sygehuse, når problemer med overbelægning opstår gentagne gange?”

[Indledning]

Tak til Kirsten Normann Andersen for spørgsmålet.

Jeg vil besvare den første del af spørgsmålet, der handler om, hvad regeringen vil gøre for at lette arbejdspresset og mindske overbelægning på landets sygehuse. Herefter vil beskæftigelsesministeren besvare anden del af spørgsmålet om Arbejdstilsynets bemyndigelser.

Jeg vil gerne starte med at gøre det klart, at overbelægning er uacceptabelt, hvilket vi har talt om på flere samråd her i udvalget. For overbelægning kan betyde, at patientsikkerheden forringes, og at pleje og behandling bliver utilstrækkelig. Og så kan det i nogle tilfælde også være dårligt for arbejdsmiljøet for de medarbejdere, der er på vagt. Det er regeringens klare holdning, som jeg har redegjort for før, senest ved samråd i Sundheds- og Ældreudvalget den 2. oktober 2018. Og som jeg vil tillade mig at gentage i dag.

Derfor er det også vigtigt, at vi får nedbragt overbelægning på landets sygehuse. Det var også ét af Venstres syv krav til regionerne tilbage i 2015. For det er ikke godt nok, når vi med jævne mellemrum hører om afdelinger, hvor overbelægning og et stort arbejdspress er blevet en del af hverdagen for vores dedikerede og dygtige medarbejdere på landets sygehuse.

[Regeringsinitiativer]

Overbelægning er et problem, som i høj grad skal løses lokalt ude i regionerne og på sygehusene – også ved at ledelserne tager ansvar.

Derfor havde regeringen igen fokus på overbelægning og arbejdstilrettelæggelse i økonomiforhandlingerne før sommerferien. Her blev vi enige med regionerne om, at sygehusene skal have et styrket fokus på bedre anvendelse af ressourcerne, arbejdstilrettelæggelse og brug af tidstro data bl.a. for at reducere perioder med overbelægning på de medicinske afdelinger.

Vi har også sammen med Danske Regioner taget initiativ til en analyse af de medicinske afdelinger, hvor vi i høj grad har set problemerne

Helt konkret skal der ses på, om der er en effektiv tilrettelæggelse af arbejdstiden og en effektiv fordeling af opgaver. Der skal også ses på, om der er en hensigtsmæssig sammensætning af personalet.

Målet er at frigøre tid og højne kvaliteten, og at både modtagelsen og udskrivningen af patienter skal forbedres. Dette skal ske med fokus på patienten og med fokus på at nedbringe behovet for at havne i en sygeseng, så vi kan komme overbelægning til livs.

Med Økonomiaftalen har vi desuden endeligt afskaffet produktivitetskravet. Og med en ny styringsmodel fra 2019 med markant fokus på nærhedsfinansiering har vi taget første skridt til en markant omstilling af sundhedsvæsenet. Den nye styringsmodel skal blandt bidrage til, at mere patientbehandling kan varetages uden for sygehusene og samtidig give personale mere plads og bedre tid til at skabe gode løsninger, der kommer patienterne til gavn – på sygehusene og i det nære sundhedsvæsen.

Med økonomiaftalen for 2019 har vi løftet det regionale sundhedsvæsen med 1 mia. kr. Det betyder, at der i 2019 er prioriteret 5,5 mia. kr. mere end i 2015, da vi overtog regeringskontorerne til det samlede sundhedsvæsen.

[Tidligere initiativer]

Som jeg har nævnt i mange sammenhænge, så har vi i juni 2016 lavet en aftale om handlingsplanen for den ældre medicinske patient, hvor vi afsatte vi 1,2 mia. kr. i 2016-2019 og herefter varigt 300 mio. kr. årligt. Handlingsplanen sætter ind med en samlet indsats for at modvirke overbelægning og skabe bedre sammenhæng for ældre medicinske patienter.

Som en del af handlingsplanen fremlagde vi i februar 2016 Akutupakken mod overbelægning, som prioriterer i alt 415 mio. kr. i 2016-2019 og herefter 50 mio. kr. årligt til konkrete initiativer mod overbelægning på sygehusene, heriblandt projekt "Sikkert Patientflow", som vi også har talt om før. Akutupakken løber frem til 2020.

I løbet af efteråret vil regeringen fremlægge en sundhedsreform, som skal sætte retningen for sundhedsvæsenet de næste ti år. Reformen skal bidrage til at skabe et sundhedsvæsen, der hænger bedre sammen på tværs af sygehuse, kommunens tilbud og almen praksis.

Fx så ældre borgere bliver samlet op i tide og undgår indlæggelse for banale ting som blærebetændelse eller dehydrering og andet. Det vil også være med til at aflaste sygehusene, men mest af alt – det vil aflaste borgerne. Og derfor er en del af reformens fokus også, at flere opgaver løses uden for sygehusene tættere på borgerne – og gerne helt ude i eget hjem.

[Lokalt ansvar – regionernes rolle]

Men, som jeg indledte med at sige, er problemer med overbelægning og arbejdsmiljø en opgave, som først og fremmest skal løses af regionerne lokalt ved at der tages ledelsesmæssigt ansvar.

Samlet modtager regionerne næste år cirka 114,5 mia. kr. til at drive landets sygehuse. Jeg forventer, at disse penge blandt andet bruges til at sætte ind steder, hvor der er problemer med overbelægning og måske et dårligt arbejdsmiljø, som vi har set nogen steder.

Danske Regioner har oplyst, at der er i regionerne er stort fokus på overbelægning. Og at der arbejdes målrettet på at blive bedre til at forudsige, hvornår patienterne kommer – og på at undgå at belægningsprocenten overstiger den kapacitet, der er til stede .

Regionerne har igangsat en række initiativer for at forbedre arbejdsmiljøet. Blandt andet udføres der med jævne mellemrum trivselsundersøgelser, og der er et strategisk fokus på nedbringelse af sygefravær.

Derudover har Danske Regioner og de faglige organisationer aftalt af prioritere 22 mio. kr. til forbedring af arbejdsmiljøet i den nuværende overenskomstperiode, hvilket er en fordobling i forhold til sidste periode, og jeg henviser til besvarelsen af SUU alm. del 1088.

[Afslutning]

Så for at runde af: Overbelægning kan nok desværre ikke fuldstændigt undgås. Der kan være ekstraordinære spidsbelastningssituationer, hvor det vil være uundgåeligt. Men overbelægning må aldrig blive hverdag på sygehusene – for det kan gå ud over patientsikkerheden og skade arbejdsmiljøet. Derfor forventer jeg og regeringen, at regionerne intensiverer arbejdet med at minimere de situationer, hvor overbelægning sker - både af hensyn til patienterne og til de dygtige medarbejdere.

Jeg vil også understrege, at regeringen har gjort meget på dette område. Og vi vil fortsætte med at prioritere sundhedsvæsenet og udvikle nye og bedre løsninger til gavn for såvel vores hårdtarbejdende sundhedspersonale som patienterne.

Jeg vil nu overlade ordet til beskæftigelsesministeren, som vil besvare den anden del af spørgsmålet om Arbejdstilsynets bemyndigelsesbeføjelser.

Tak for ordet.